

DM ajánló

MA

INGYENES JOGI TANÁCSADÁST TART dr. Csepregi Tamás ügyvéd 14-től 16.30 óráig a United Way Eszperantó utca 1. alatti épületében.

ORIGAMI KÖR 14.30-tól a Gyermekkönyvtárban.

MAGYAR FILMBARÁTOK KÖRE – délután 3 órától a Te rongyos élet című filmet vetítik a Dugonics moziban.

A MÉRNÖKI KAMARA Csongrád megyei csoportja Mérnöki biotechnológiák című előadást tart a kamarai könyvtárteremben (Kálvária sgt. 14.), 16 órától. Előadó: dr. Nemcsók János professzor, államtitkár.

AZ ÚJSZEGEDI NYUGDÍJASKLUBBAN az Elvezett paradicsom című filmet vetítik délután 4 órakor – Sarkadi Imre író emlékeztetére.

A JATE KLUBBAN 17 órától Storno Klub – a Szarvasvadász című film vetítése; 19 órától Kagylóklub: Hangulatképek – ősi kultúrák maradványai, zenés diavetítés; A szekrény című darabot a Gárdonyi Géza Színház adja elő; 21-től hajnali 3-ig Student est. Műsorvezető: Poór Zsolt, Mátrai Róbert.

AZ ETKA JÓGA Nemzetközi Egyesület 17 órától tartja klubfoglalkozását a MÁV Művelődési Házban (Rákóczi u. 1.).

CSERNOBIL KÖVETKEZMÉNYEI címmel Schultz Tihámér mérnök előadása 17 órakor lesz a Juhász Gyula Művelődési Központban. A boldogulás lehetőségeiről Benárik Ádám asztrológus 18 órától tart előadást a Kozmo-Arkanum Klubban.

RÉGI ZONGORISTÁK

TERRANOVA
Homlokzatvakolatok
festékek

- ◆ vékonyvakolatok
- ◆ hőszigetelő vakolatok
- ◆ csemperagasztók
- ◆ fugázóanyagok
- ◆ kiszellőző vakolatok
- ◆ gépi vakolatok
- ◆ lábazatvakolatok

Túri ÉPKer Kft.
Szeged, Bécsi krt. 36.
Fax: 62/323-609.

Betöréscsüszög

• Munkatársunktól
A húsvéti ünnepek sem teltek eseménytelenül a rend örei számára. Jócskán akadt gondjuk, legtöbb esetben a tipikusvá vált betörésekkel. A mérleg felemás, hiszen az esetek egy részében hamar megkezdődött a tettes, de vannak, akik egyelőre ismeretlenek. Az alábbiakban jónéhány nevezetes esetről számolunk be, melyek akár okulásul is szolgálhatnak.

Április 5-re virradóan a Keresztöltés utcából egy illatszerboltból távoztak a hajnali látogatók 300 ezer forintnyi édességgel és dezodorral. Aznap este tízkor a Juharfas utcában garázs-betörésen kapták Cz. Tamás 26 éves és N. Csaba 20 éves zsegedi lakosokat. Sátrat és kerékpárt vittek el.

Április 6-án este kilenckor a Hunyadi tér és a Tavasz utca sarkán a 16 éves P. M. és a 18 éves M. J. épp azzal foglalkozott, hogy egy szerszámcsomagot szed-

KLUBJA a Hungária Szállóban, este 7 órai kezdettel. A hangulatért felelősek a klubtagok: Arany János, dr. Csánádi Lajos, dr. Dobler László, dr. Lévy Endre, dr. Mózes János, dr. Veres László. A dobnál: Várnay Szilárd. Az est házigazdája: dr. Polgár Gyula.

A FŰ-VÉSZ KLUBBAN 20 órától Ambient Cafe – new age & ambient musics.

FRANCIA ZENEI NAPOK – hangverseny a Fiatal Művészek Egyesülete előadásában, este 7 órától a Király-König Péter Zeneiskolában – az Alliance Francaise és a zeneiskola szervezésében.

A REGHÓS BENEDEGŰZ SZABADIDŐKÖZPONTBAN (Bikató mellett) 21 órától a Blues Bell játszik.

HOLNAP

A CSILLAG TÉRI FIÓK-KÖNYVTÁRBAN (Keresztöltés u. 29.) mesedélután 15–17 óráig.

A RÓKUSI FIÓK-KÖNYVTÁRBAN (Vértói u. 5.) 16–17 óráig Süniklub.

AZ ODESSZAI FIÓK-KÖNYVTÁRBAN (Székely sor 11.) 16 órától szorobánfoglalkozás gyerekeknek.

CSERE-BEREKLUB gyerekeknek 16 órától a Ságvári Endre Művelődési Házban.

A CSILLAGVIZSGÁLÓ (Kertész utca) 18 órától látogatható.

A DIANETIKA KÖZPONTBAN (Teréz u. 9/A) 18 órai kezdettel Dinamikák, a túlélés esélyei címmel Klocker Zoltán tart előadást.

A GYÓGYÍTÓ SZERETET KLUB programja: 18.30-kor Mit mutat meg az élet fája címmel Bornemisza Gergely tart előadást a Bartók Béla Művelődési Központban.

A FŰ-VÉSZ KLUBBAN 20 órától Vaquam party – independent musics: Seta & Marek.

AZ ALKOTÓHÁZBAN (Árboc u. 1–3.) ma délután fél 4-től fél 7-ig fazekas szakkor felnőtteknek, délután 4-től 7 óráig fafaragó szakkor; holnap 14–18 óráig szövő szakkör.

jen szét. A rendőrök „munka” közben érték tetten őket. Tízkor egy hölgyet tetteg bántalmaztak a Katona utcában. A sértett földre esett, támadói pedig elvették tőle készítményét, melyben bérlete, valamint 200 forint volt. A hölgy nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. Másnap este délután fél ötkor egy rutinelőzést keretében egy Pólskít állított volna meg a járőr Szeged belvárosában, de a gépkocsit tovább haladt. Utólérték, s igazoltatás közben Ö. L. és P. Z. nagy zavarában bevallotta, hogy ők törtek be március 30-án az Osztrovszki utcai általános iskolába, ahonnan 40 ezer forintnyi értékben vittek el ezt.

Húsvét második napjára virradólag észlelték, hogy a Vadaspark állatállománya újból megcsappant. A kőbor kutyák most egy 50 ezer forint értékű emut szedték szét. Estére pedig a Kossuth Lajos sugárútról elloptak egy német rendszámú Wolksvagent, mely négy millió forintot ér.

Elszenvedni, vagy elkövetni?

Heller Ágnes szerint az első és legfontosabb, hogy az ember mint tisztességes embert megválassza magát. A tisztesség, mondja, öncél, amelyből mások húznak hasznot, de csak erről az alapról tehetjük fel azokat a kérdéseket, amelyek morálisan helyes válaszokat eredményezhetnek az adott szituációban.

● *Tisztelt professzor asszony, az erkölcsi értékekről és azok megtérséről szeretném önt kérdezni. Mit gondol, a demokráciának vannak-e etikai dilemmái, és adható-e rájuk válasz?*

– A modernitás két alapértékének, a szabadságnak és az életnek a különböző interpretációi konfliktusba kerülhetnek egymással. Egy liberális demokráciában mindennapos, hogy a liberalizmus és a demokrácia között konfliktus merül fel, hiszen a liberalizmus a szabadságnak az egyik, a demokrácia pedig a másik értelmezését tartalmazza. Itt van például az a kérdés, hogy szabad-e kisebbségek ellen uszító véleményeket hangoztatni? Meddig tartson a véleménykifejezés szabadsága, és hol kezdődik az emberek életformájának és életmódszágának védelme? Hasonló konfliktus lehet a két alapérték, a szabadság és az élet között is. Gondoljon az abortusz és az eutanázia kérdésére, amely úgy tevődik fel, hogy: élet, vagy döntési szabadság? Ami a választ illeti, ha meg akarjuk állapítani, hogy mi a helyes döntés, akkor a konkrét helyzetet kell átgondolnunk. Az erkölcsi filozófiai kérdések univerzálisak, az erkölcsi döntések azonban mindig egy konkrét helyzetben következnek be. Ezek a szituációk persze rendszerint tipikusak, hiszen mindannyian kerülünk erkölcsi választási helyzetbe. Éppen ezért kell és érdemes gondolkodni rajtuk.

● *Mi a véleménye, az embereknek szükség-e, hogy erkölcsi döntésüket valamely vallási, filozófiai vagy társadalmi gondolatrendszerre támaszkodva hozzák meg?*

– Szükségessé válhat, de nem feltétlenül. A legfontosabb az, hogy az ember saját magát mint tisztességes embert megválassza. Ez a kiindulópont ahhoz, hogy egyáltalán feltehesse a kérdést: morálisan mi helyes az adott szituációban? Az emberek egy része nem teszi fel ezt a kérdést. Azt teszi fel, hogy mi a hasznos, mi az előnyös, hogyan juthat jobb álláshoz és több pénzhez. Számukra a filozófia és a vallás nem kell, hogy választ adjon. Azok számára pedig, akik az erkölcsileg helyes döntést keresik, szerintem mellékes

● *Ha így van, az érdeklődésben elmerült társadalom emberéről el lehet-e mondani, hogy etikai értékeket követ?*

– Az emberek, ha nem követik is, tudomásul veszik az etikai értékek létezését. Nem követni is akkor lehet értékeket, ha tudjuk, hogy vannak. Akkor nem tudhatjuk, hogy hazudunk-e, ha azt sem tudjuk, mi az, igazat mondani. Valaki egyszer azt

A Kávéház szokásos költészeti napi műsorát ezúttal az Ötágú Síp Kulturális Egyesület rendezte meg ma 18 órakor a Virág cukrászdában „Költőnk és kora” címmel.

A vendégek: Gyurkovics Tibor Kossuth-díjas költő, író, Czegő Zoltán Erdélyből áttelepült költő, újságíró, Dudás Károly író, publicista, a szabadkai Szabad 7 Nap főszerkesztője és Tari István vajdasági költő.

Válságban van-e a költészet világszerte, s így nálunk is? Fogynak-e a versolvasók, avagy csupán meglehetősen látszat ez? Megéri-e a kiadóknak párszáz példányban megjelentetni a verseskönyveket? Mekkora vervesztéseket szenvedett a határainkon túli magyar irodalom az áttelepülésekkel, s van-e

Heller Ágnes: „Az emberek tudomásul veszik az etikai értékek létezését.”
(Fotó: Gyenes Kálmán)

kérdés, hogy az adott szituációban rendszerhez nyúlunk-e vissza vagy sem. Bizonyos mankókat lehet ugyan használni, bár nem minden embernek, és nem minden döntési helyzetben van szükség rájuk. Van, akinek jó erkölcsi érzéke van, és mindig megtalálja, mit kell tennie, s van, akinek szüksége van a mankóra. Van akinek egy egész rendszer a mankója, s van, akinek az, amit az édesapjától tanult; esetleg csak egy közmondás. Nem az a legfontosabb, hogy mit használunk fel hozzá, hanem az, hogy feltesszük-e a kérdést: hogyan kell tisztességesen cselekedni az adott helyzetben?

● *Ön szerint van-e az etikának politikai színe? Úgy értem, ha van, akkor az etikán belül összeütközhet egy szocialista etikai, illetve egy jobboldali etikai álláspont.*

– A politikai álláspont nem feltétlenül etikai kérdés. Hiába van etikus álláspontom egy kérdésben valamilyen társadalmi gondolkodási rendszer szempontjából – a döntés, amit ennek alapján hozok nem etikai döntés, ha jó állásom és sok pénzem származik belőle. Az álláspont tartalma lehet etikai, de a rá alapozott döntés nem az. Csak akkor válik azzá, ha rizikót is vállalok vele; akkor, ha előbb döntök az adott kérdésben, és csak azután viszonyítom azt a számomra hasznos társadalmi rendszerhez. Vagyis vállalom a kockázatot, hogy a döntésem miatt hátrányba kerülök.

● *Ön szerint a tisztesség érdek nélkül való?*

– Az ember önmagáért tisztességes; mert jó tisztességesnek lenni. A tisztesség bizonyos fokig öncél. Olyan öncél, amelyből más húz hasznot.

● *Mi az, amit ön szerint a morálfilozófiában változtatatlannak lehet tekinteni?*

– Az etika értékei változ-

New York-ban és Szegeden

A New York-i New School for Social Research filozófiai és politikai tanszékeinek ellátott munkája mellett a szegedi József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Filozófia Tanszékén is tanít Heller Ágnes filozófus professzor asszony. Heller Ágnes az ELTE Bölcsészettudományi Karán filozófia-magyar szakon Lukács György tanítványaként végezte filozófiai tanulmányait 1952-ben. 1956-os forradalmi részvétele miatt feketelistára került, állásából elbocsátották. Ezután 1958–1963 között magyar irodalmat tanított egy középiskolában, majd az MTA Szociológiai Intézetének munkatársa lett. 1968-ban felemelte szavát a szovjet csapatok csehszlovákiai bevonulása ellen, ezért párttárogzattal elvesztette állását és kizárták a magyar kulturális életből. 1978-ban Ausztráliába emigrált. 1986-tól professzor lett, és elfoglalta New York-i állását. 1981-ben neki ítélték oda a nemzetközi Lessing-díjat. Magyarországon 1990-ben az Akadémia levelező tagjává, majd 1995-ben rendes tagjává választották. Székfoglaló beszédét a napokban tartotta.

mondta nekem: utálok hazudni, s nem is teszem, csak akkor, ha igazat mondani kényelmetlen. De hát ez a hazugság fogalma!

A világon senki sem hazudna, ha kényelmes lenne számára igazat mondani. Az emberek tudják, hogy jobb lenne igazat mondani, és tudják, mit jelent tisztességesnek lenni. A normák megsértésének az a feltétele, hogy létezzenek. Feltehető, hogy kevés ember van, aki minden normát megsértene. Másfelől viszont vannak olyan emberek, akik megpróbálnak az etikai normák szerint tisztességesen cselekedni. Mindenki ismer ilyen embereket.

● *Ön szerint a tisztesség érdek nélkül való?*

– Az ember önmagáért tisztességes; mert jó tisztességesnek lenni. A tisztesség bizonyos fokig öncél. Olyan öncél, amelyből más húz hasznot.

● *Mi az, amit ön szerint a morálfilozófiában változtatatlannak lehet tekinteni?*

– Az etika értékei változ-

hatnak, de a morál alapittudja ugyanaz marad. A morálban van egy örök mondat: jobb igazságtalanságot elszenevedni, mint elkövetni. Ha választanom kellene aközött, hogy mással igazságtalanságot tegyek, és ártsak a másik embernek, illetve aközött, hogy velem kövessenek el igazságtalanságot, és nekem ártsanak, akkor inkább elszenevedem, mint elkövetem az igazságtalanságot. Morális ember az, aki ilyen választási lehetőségek esetén így dönt. Annak megállapítása azonban a konkrét etikára tartozik, hogy mi az igazságtalanság elszenevedése, és mi az elkövetése. A konkrét etikai értékek társadalomtól és kortól függően változhatnak

● *Hadd tegyem fel példaként a hála értékét.*

– A hála erény és nagy érték. A viszonyosság értékei közé tartozik; de viszonyosság sokféle van. Elvárják, hogy viszonyozni fogjuk, ha tettek értünk valamit, de ez még nem hála a részünkről. Ez a viszonyosság nem esik nehezünkre, inkább azért

tartjuk meg, mert nem szeretjük megtörni a szokásokat. A viszonyosság az életforma szabályaihoz tartozik. Ha nem köszönünk vissza, az feltűnik, ha meg tesszük, annak semmi jelentősége nincs. Nos, a hála a viszonyosság etikai súlyú formája. Az ember valamit tesz, és ezt a másoknak viszonyoznia – nem kell, hanem szép. Azaz nem kötelező a hála, de szép. Ha csak azért tennék valami, hogy a másik majd alkalomadtán meghálálja, tehát a hálát szükségesnek és természetesen fogják fel, akkor nincs többé önzetlen cselekvés. Az a kérdés, hogy milyen formában fejeződik ki a hála. Lehetnek olyan variánsai, amelyek más erkölcsi értékeket sértenek. Például: szereztem az unokaöcsémnek egy állást, tedd meg te is az enyémnek. Így előfordulhat, hogy a hála az igazságosság értékébe ütközik. Ha pedig két érték ütközik, akkor társadalmanként más a szabály arra, hogy melyiket részesítjük előnyben. A modernitás előtt a hála magasabb rendű volt, mint az intézmény. Századunkban az intézményen belüli igazságosságot a hála fölé rendeljük, s a hálát az említett esetben protekcionizmusnak tekintjük.

● *Ön szerint a szépségnek van-e kapcsolata a moralitással?*

– Régen azt hitték, hogy a szép és a jó azonos. Ez egy metafizikai koncepció volt, nem a praktikus szépségre és jóságra vonatkozott. De a praktikus szépség és jóság esetében is él egy tradíció, mely szerint bizonyos cselekedetek lehetnek jók, anélkül, hogy szépek is lennének, míg mások nemcsak jók, hanem szépek is. A tapintat például szebb, mint az igazságosság. Utóbbi erény, de nincs benne szépség. Vannak szép emberi karakterek.

● *Az ön gondolkodása szerint intézményesíthetőek-e az erkölcsi értékek?*

– Az egyház például, mint intézmény kéri számon, hogy a hívek tartsák meg az erkölcsi törvényeket. Ugyanakkor az intézményen belüli kizárólag azt teszik szavá, ha valaki az intézmény szféráján belüli etikai normákat szegi meg, s nem érdekes számukra, ha ez más normákkal történik. Ezért az etikai szabályozást egyre inkább a jog veszi át az emberek között megnyilvánuló kritikától és a társadalom nem jogi intézményeitől. Én ezt problematikusnak érzem. Számomra emberibb, ha az erkölcsi kritika, a számonkérés nem intézményes és főleg nem jogi, hanem az emberek egymás közti kapcsolataira tartozó társadalmi ügy.

Panek Sándor

Közéleti Kávéház

biztató költő-utánpótlás, mit ígérnek a fiatalok? Egyáltalán: milyennek látja „költőnk”, a „kort”, amelyben él és alkot?

Ilyen és ehhez hasonló kérdésekről, a magyar költészet mostani állapotáról lesz majd szó a mai kávéházi beszélgetésen, amelyre a közreműködők nevében is minden érdeklődőt tiszteltetéssel és szeretettel hív és vár az est házigazdája:

Vörös László

Versünnepe

● **Munkatársunktól**
A vers ünnepét három rendezvényt követően április 11-én, csütörtökön az új-szegedi Bálint Sándor Művelődési Ház. „Így láttuk József Attilát” címmel 16 órakor mutatják be Rózsa János lírai összeállítását (közreműködnek: Kiss Ernő, Rózsa János, Rózsa Teodóra). Sarkadi Imre emlékműsört rendeznek fél öttől. „Élők, ide

mind!” – címmel kezdődik 19 órakor Katona Judit és Polner Zoltán költészet-ünnepi este. A költő házaspár versei mellett József Attila és Márai Sándor költemények, valamint népballadák és megzenésített versek színesítik az összeállítást. Az est szereplői: Dálnoki Zsóka, Katona Judit, Kiss Ernő, Tegzes Miklós, Vastagh Judit és Polner Zoltán.